

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 16169 2500 BD Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Ministerie van BZK
Rijksvastgoedbedrijf

Postbus 16169
2500 BD Den Haag

Kenmerk
1036212

Bijlage(n)
1

Datum 20 december 2019
Betreft Renovatie Binnenhof

Bijgaand bied ik u een afschrift aan van een brief over de renovatie van het Binnenhof, die ik op 20 december 2019 aan de Tweede Kamer heb gestuurd. Aangezien u één van de hoofdgebruikers bent, hecht ik eraan u een afschrift van deze brief te doen toekomen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. R.W. Knops

Aan de voorzitter van Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

Rijksvastgoedbedrijf
Directie Transacties en
Projecten

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 16700
2500 BS Den Haag
Nederland

www.rijksvastgoedbedrijf.nl

Ons kenmerk
1019510

Datum 20 december 2019
Betreft renovatie Binnenhof

In het AO van 17 oktober jl. en daaropvolgend het VAO van 21 november jl. over de renovatie van het Binnenhof heb ik u toegezegd om u in december te informeren over het contracteren van de architecten en het nieuwe uitgangspunt 'openbaar tenzij' met betrekking tot de informatie over de renovatie van het Binnenhof. Met deze brief kom ik daar op terug. Tevens ga ik in deze brief in op de governance en de alternatieven voor uitstel van de verhuizing naar aanleiding van de aangenomen motie Middendorp (Kamerstukken II, 2019-20, 34293, nr. 88).

Contracten architecten complexdeel 2 Tweede Kamer

Op 8 november (Kamerstukken II, 2019 – 2020, 34293, nr. 86) heb ik u geïnformeerd dat op 5 november met Pi de Bruijn/ de Architecten Cie de werkzaamheden contractueel zijn vastgelegd en dat de Tweede Kamer zich kon vinden in de voordracht van de zes overige architecten die het Voorontwerp gaan afronden. In voornoemde Kamerbrief van 8 november vermeldde zes architecten zijn inmiddels gecontracteerd.

Openbaarmaking stukken

In de derde voortgangsrapportage van 7 oktober jl. (Kamerstukken II, 2019-20, 34923, nr. 84) heb ik u gemeld dat ik het beleid inzake de geheimhouding binnen het programma renovatie Binnenhof wil aanpassen naar de lijn van 'openbaar tenzij'.

Dit betekent dat alle belangrijke documenten publiek worden, tenzij dit betreft:

- a) informatie over veiligheid;
- b) commercieel vertrouwelijke informatie;
- c) persoonsvertrouwelijke informatie.

Uiteraard geldt ook zoals eerder gemeld (Kamerstukken II, 2019-20, 28362, nr. 23) het belang van de Staat als uitzonderingsgrond, zoals persoonlijke beleidsopvattingen.

In het proces van openbaarmaking van belangrijke vastgestelde documenten worden de volgende stappen doorlopen:

- Voor de informatie over veiligheid zijn de inmiddels door de gebruikers vastgestelde rubriceringsaanduidingslijsten (RAL) leidend. Daarmee wordt

geborgd dat gerubriceerde informatie, geheel volgens wet- en regelgeving, niet publiek wordt gedeeld.

- In lijn met artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht worden auteurs van documenten in de gelegenheid gesteld hun zienswijze aan te geven op het genomen besluit voor de openbaarmaking van informatie.
- Het publiceren van de belangrijke documenten in eigendom van het Rijksvastgoedbedrijf gebeurt op de website van het Rijksvastgoedbedrijf (te vinden op www.rijksvastgoedbedrijf.nl/binnenhof). Indien de gebruikers zelf eigenaar zijn van stukken publiceren zij de documenten via hun websites.
- Om een goede uitvoering te geven aan de openbaarmaking is besloten om dit in een aantal tranches te laten verlopen in de periode eind december 2019 tot en met het eerste kwartaal van 2020. In december 2019 worden de bouwhistorische onderzoeken en verslagen van informatiebijeenkomsten openbaar gemaakt. In januari 2020 volgen de verschillende belangrijke tussenproducten van het ontwerpproces. Na januari 2020 worden de resterende documenten gepubliceerd.
- De openbaar te maken belangrijke documenten vormen een vast onderdeel van de agenda van de stuurgroep Binnenhof.

Governancestructuur

Ik heb u toegezegd om terug te komen op de kwaliteit van de governance. De afgelopen maanden hebben mede op initiatief van de heer Pechtold als voorzitter van de stuurgroep Binnenhof gesprekken plaatsgevonden over de governance. Hierbij is het doel om de governancestructuur te verbeteren en aan te scherpen, zodat zowel de Tweede Kamer als controlerend orgaan alsmede het Rijksvastgoedbedrijf in control zijn, zoals ook gevraagd in de motie Van Eijs (Kamerstukken II 2018/19, 34 293, nr. 69).

Ik kan u meedelen dat, specifiek met de Tweede Kamer als gebruiker, inmiddels een nieuwe governancestructuur is afgestemd en overeenkomstig wordt gewerkt.

Het Presidium als vertegenwoordiger van de Tweede Kamer als gebruiker besluit en geleidt deze besluiten door naar het Rijksvastgoedbedrijf als gebouweigenaar en opdrachtgever voor de renovatie. Het Presidium heeft de architectenkeuze inmiddels bevestigd, heeft het Programma van Eisen vastgesteld en moet nog besluiten over de uitgangspunten/ontwerpvoorstellen na advisering door de Bouwbegeleidingscommissie (BBC). De voorbereiding van besluitvorming geschiedt onder andere via het Directeurenoverleg waarin de gebruiker Tweede Kamer en het Rijksvastgoedbedrijf zitting hebben. In het Directeurenoverleg wordt de voortgang van het project gemonitord en worden onder meer adviezen van het ontwerpatelier en van het onafhankelijke Kwaliteitsteam behandeld. Tevens zijn er betere afspraken gemaakt over de aansluiting tussen de verschillende overleggen voor de gebruiker Tweede Kamer, zoals bijvoorbeeld de renovatiecommissie, het directeurenoverleg en de werkgroepen en toetsteams.

Voor de andere gebruikers was er geen aanleiding de specifieke governance aan te passen. Wel is besloten dat op het niveau van het gehele programma de

stuurgroep Binnenhof frequenter bij elkaar komt om zodoende nauwere afstemming tussen de vier gebruikers te borgen. Voor alle gebruikers geldt dat de besluitvorming plaatsvindt binnen de gestelde kaders van sober, doelmatig, tijd en budget.

Alternatieven uitstel verhuizing.

De Kamer heeft de motie Middendorp aangenomen (Kamerstukken II, 2019–20, 34 293, nr. 88) die de regering verzoekt informatie met betrekking tot de in oktober onderzochte alternatieven voor uitstel en de randvoorwaarden waartegen dit getoetst is met de Kamer te delen en aan te geven welke elementen hieruit kunnen helpen als er nieuw uitstel dreigt.

In het AO van 17 oktober jl. en daaropvolgend het VAO van 21 november jl. over de renovatie Binnenhof heb ik u uiteengezet hoe de keuze voor het uitstel tot stand is gekomen en welke twee keuzes er waren, namelijk 1. wachten met het besluit tot er meer duidelijk was over de stikstofproblematiek en begin 2020 een besluit nemen over al dan niet verhuizen in de zomer van 2020 met alle gevolgen voor de interne bedrijfsvoering van de gebruikers en de kosten voor het totale project van dien, of 2. direct besluiten tot een jaar uitstel, gegeven de randvoorwaarden die door de gebruikers zelf zijn gesteld, namelijk:

- 1) Dat maar één keer per jaar verhuisd kan worden.
- 2) Dat de gebruikers tegelijkertijd uithuizen.
- 3) Dat het Binnenhof zo kort mogelijk wordt verlaten als gevolg van de renovatie.

Alles afwegende en na consultatie van de gebruikers heb ik toen gekozen om het besluit tot 1 jaar uitstel te nemen. Dit heb ik vervolgens ook samen met u besproken tijdens het hierboven genoemde AO en VAO.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. R.W. Knops